

2. 12. 2011

ID: 78961

Náležitosti zápisu z valné hromady společnosti

Skutečnost, že k zápisu o valné hromadě nebyly připojeny přílohy vyžadované § 188 odst. 3 obch. zák., popř. stanovami, a že tento není podepsán podle § 189 odst. 1 věty druhé obch. zák., nečiní sama o sobě přijatá usnesení neplatnými, lze-li i tak ze zápisu zjistit, jaká rozhodnutí byla přijata a jaké byly výsledky hlasování o nich.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 29 Cdo 585/2010, ze dne 27.9.2011)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci navrhovatele B. P., zastoupeného Mgr. G. V., advokátem, se sídlem v P., za účasti společnosti B. R., a. s., se sídlem v P., zastoupené JUDr. Z. H., advokátem, se sídlem v P., o zápis změn do obchodního rejstříku, vedené u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. B 7/14, o dovolání společnosti proti usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 2. října 2009, č. j. 14 Cmo 385/2008-570, tak, že dovolání se zamítá.

Z odůvodnění:

Usnesením ze dne 13. července 2007, č. j. F 12280/2007, F 13081/2007, B 7/14-464, Krajský soud v Plzni vymazal z obchodního rejstříku člena dozorčí rady společnosti Stavební sdružení P., akciová společnost (nyní B. R., a. s.; dále jen „společnost“) L. M., spolu s datem 23. listopadu 2005 jako dnem vzniku jeho členství v dozorčí radě, a zapsal 22. únor 2007 jako den zániku jeho členství v dozorčí radě společnosti (výrok I.), rozhodl o poplatkové povinnosti (výrok II.) a o nákladech řízení (výrok III.).

K odvoláním L. M. a společnosti Vrchní soud v Praze v záhlaví označeným usnesením odmítl odvolání L. M. (výrok první), potvrdil výroky I. a III. usnesení soudu prvního stupně (výrok druhý) a rozhodl o nákladech odvolacího řízení (výrok třetí).

Odvolací soud uzavřel, že rozhodovala-li mimořádná valná hromada společnosti dne 22. února 2007 (dále jen „valná hromada“) o odvolání L. M. z funkce člena dozorčí rady pro porušení povinností při výkonu funkce, spočívající v porušování zákazu konkurence, a hlasoval-li pro přijetí tohoto usnesení zástupce navrhovatele, disponující 930 hlasy (které odpovídají 50 % všech hlasů ve společnosti), bylo toto usnesení platně přijato, neboť k hlasům L. M. (jakožto druhého akcionáře společnosti disponujícího zbylými 50 % hlasů), který nemohl své hlasovací právo s ohledem na § 186c odst. 2 písm. c/ zákona č. [513/1991](#) Sb., obchodního zákoníku (dále též jen „obch. zák.“), vykonat, se nepřihlíží.

Členství L. M. v dozorčí radě společnosti pak skončilo ke dni, k němuž byl z funkce odvolán, neboť z dikce § 194 odst. 2 věty páté obch. zák. podle názoru odvolacího soudu vyplývá, že toto ustanovení se v případě odvolání člena orgánu společnosti valnou hromadou neaplikuje.

Legitimace navrhovatele k podání návrhu na zápis změny do obchodního rejstříku byla dle odvolacího soudu založena tím, že společnost návrh ve lhůtě určené ustanovením § 31 odst. 2 obch. zák. nepodala.

Za nedůvodnou měl odvolací soud i námitku, podle níž notářský zápis ze dne 22. února 2007, sp. zn. NZ 61/2007, sepsaný notářkou Mgr. A. R. (dále jen „notářský zápis“), osvědčující průběh valné hromady, nesplňuje náležitosti dle § 80a zákona č. [358/1992](#) Sb., notářského řádu (dále jen „notářský řád“), neboť z ustanovení § 186 odst. 6 obch. zák. nevyplývá, že by zápis o rozhodnutí valné hromady akciové společnosti o volbě a odvolání členů jejích orgánů musel být vyhotoven ve formě notářského zápisu.

Společnost napadla druhý výrok rozhodnutí odvolacího soudu dovoláním, jehož přípustnost opírá o ustanovení § 237 odst. 1 písm. c/ zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), uplatňujíc dovolací důvod dle § 241a odst. 2 písm. b/ o. s. ř. a navrhuje, aby rozhodnutí odvolacího soudu bylo zrušeno a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.

Dovolatelka napadá závěr odvolacího soudu, podle něhož je v projednávané věci aplikovatelný § 186c odst. 2 písm. c/ obch. zák., a namítá, že i kdyby člen dozorčí rady akciové společnosti zákaz konkurence porušoval (což dle dovolatelky L. M. neučinil), nemůže mít tato skutečnost vliv na právo akcionáře hlasovat na valné hromadě o svém odvolání z funkce člena dozorčí rady, neboť s porušením zákazu konkurence mohou být spojeny pouze následky uvedené v § 65 obch. zák., a „nemůže tedy nastat ani případná nemožnost výkonu hlasovacího práva akcionáře na valné hromadě“.

Usnesení o odvolání L. M. z funkce člena dozorčí rady společnosti nebylo dle dovolatelky přijato, neboť pro jeho přijetí hlasoval zástupce B. P. – jenž disponoval 930 hlasy – zatímco proti jeho přijetí hlasoval zástupce L. M. – který disponoval rovněž 930 hlasy – takže nebylo dosaženo potřebné většiny hlasů.

V této souvislosti dovolatelka namítá, že navrhovatel nebyl oprávněn návrh na zápis změn do obchodního rejstříku podat, neboť společnosti – s ohledem na to, že předmětné usnesení valné hromady nebylo platně přijato – povinnost podat takový návrh nevznikla, a navrhovatel proto nemůže být osobou, jež by mohla na podání daného návrhu doložit svůj právní zájem.

Dovolatelka dále poukazuje na to, že dle článku XIV. bodu 6 stanov společnosti je funkční období členů dozorčí rady 5 let a neskončí dříve, než je za dřívějšího člena zvolen člen nový. Ten však v projednávané věci zvolen nebyl, a i proto funkce L. M. nemohla zaniknout.

Dovolatelka konečně uvádí, že text zápisu z valné hromady osvědčený notářským zápisem nesplňuje předpoklady vyžadované „kapitolou“ XII. bodem 8 stanov společnosti a obchodním zákoníkem, a „nelze na něj proto pohlížet jako na plnohodnotný zápis z valné hromady“. Tento notářský zápis neobsahuje ani náležitosti vyžadované § 80a notářského řádu, nemá tak účinky předvídané tímto ustanovením, a lze jej tak dle dovolatelky považovat pouze za zápis, kterým byl osvědčen průběh valné hromady dle § 77 notářského řádu.

Zásadní právní význam usnesení odvolacího soudu Nejvyšší soud shledává – a v tomto rozsahu má dovolání za přípustné podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. c/ o. s. ř. – ve výkladu ustanovení § 186c odst. 2 písm. c/ obch. zák.

Skutkový stav věci, jak byl zjištěn soudy nižších stupňů, dovoláním nebyl (a se zřetelem ke způsobu, jímž byla založena přípustnost dovolání, ani nemohl být) zpochybněn a Nejvyšší soud z něj při dalších úvahách vychází.

Jelikož z obsahu spisu nevyplývají ani žádné vady, k jejichž existenci dovolací soud u přípustného dovolání přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), zabýval se Nejvyšší soud – v hranicích právních otázek vymezených dovoláním – tím, zda je dán dovolací důvod uvedený v § 241a odst. 2

písm. b/ o. s. ř., tedy správností právního posouzení věci odvolacím soudem.

Právní posouzení je nesprávné, jestliže soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

S ohledem na den konání valné hromady je pro další úvahy Nejvyššího soudu rozhodný výklad níže uvedených ustanovení ve znění účinném k 22. únoru 2007, tedy výklad obchodního zákoníku naposledy ve znění zákona č. [308/2006](#) Sb.

Podle § 65 obch. zák. ustanovení o jednotlivých společnostech určují, které osoby a v jakém rozsahu podléhají zákazu konkurenčního jednání (odstavec 1). Společnost je oprávněna požadovat, aby osoba, která tento zákaz porušila, vydala prospěch z obchodu, při kterém porušila zákaz konkurence, anebo převedla tomu odpovídající práva na společnost. Tím není dotčeno právo na náhradu škody (odstavec 2). Práva společnosti podle odstavce 2 zanikají, nebyla-li uplatněna u odpovědné osoby do tří měsíců ode dne, kdy se společnost o této skutečnosti dověděla, nejpozději však uplynutím jednoho roku od jejich vzniku. Tím není dotčeno právo na náhradu škody (odstavec 3).

Podle § 186 odst. 1 obch. zák. valná hromada rozhoduje většinou hlasů přítomných akcionářů, pokud tento zákon nevyžaduje většinu jinou. Stanovy mohou určit vyšší počet hlasů potřebných k přijetí usnesení.

Z ustanovení § 186 odst. 6 obch. zák. vyplývá, že o rozhodnutích podle odstavců 2 až 5 musí být pořízen notářský zápis. Notářský zápis o rozhodnutí o změně stanov musí obsahovat též schválený text změny stanov.

Dle § 186c odst. 1 obch. zák. při posuzování způsobilosti valné hromady činit rozhodnutí a při hlasování na valné hromadě se nepřihlíží k akciím nebo zatímním listům, s nimiž není spojeno právo hlasovat, nebo pokud nelze hlasovací právo, které je s nimi spojeno, vykonávat, ani k hlasovacím právům, které nevykonává obchodník s cennými papíry nebo jiné osoby podle § 183b odst. 4.

Z § 186c odst. 2 písm. c/ obch. zák. vyplývá (mimo jiné), že akcionář nemůže vykonávat hlasovací právo, rozhoduje-li valná hromada o tom, zda má být odvolán z funkce člena orgánu společnosti pro porušení povinností při výkonu funkce.

1) K otázce vztahu ustanovení § 186c odst. 2 písm. c/ obch. zák. a ustanovení § 65 obch. zák. Nejvyšší soud již v rozsudku ze dne 31. března 2009, sp. zn. 29 Cdo 1744/2008 (uveřejněném v časopise Soudní judikatura číslo 8, ročník 2009, pod číslem 119), dovedil, že ustanovení § 65 odst. 2 obch. zák. společnosti nebrání, aby se vůči společníku porušujícímu zákaz konkurence domáhala též jiných než v tomto ustanovení výslovně vypočtených nároků. Jinak řečeno, s porušením zákazu konkurence jsou spojeny taktéž jiné než v ustanovení § 65 odst. 2 obch. zák. výslovně zmíněné právní důsledky a dovolatelka se mýlí, usuzuje-li opačně.

Porušení zákazu konkurence členem dozorčí rady akciové společnosti v době výkonu jeho funkce je porušením povinností při výkonu funkce (povinnosti zákaz konkurence dodržovat; srov. § 200 odst. 3 obch. zák. ve spojení s § 196 obch. zák. a § 194 odst. 5 obch. zák.).

Pro systaci hlasovacího práva akcionáře dle § 186c odst. 2 obch. zák. přitom není nutné, aby o porušení povinností bylo rozhodnuto soudem (např. jako o předběžné otázce v řízení o náhradu škody vzniklé porušením zákazu konkurence), zásadně postačí, je-li porušení povinností při výkonu funkce tvrzeno. Je tak na ostatních akcionářích, aby existenci a závažnost tvrzeného porušení povinností posoudili.

Člen dozorčí rady akciové společnosti, který byl z funkce valnou hromadou odvolán, totiž může platnost rozhodnutí o odvolání z funkce napadnout u soudu (§ 183, § 131 obch. zák.), který posoudí,

zda byl tvrzený důvod odvolání z funkce naplněn (tj. zda odvolaný člen dozorčí rady povinnost skutečně porušil či nikoli), a - budou-li tomu nasvědčovat tvrzené rozhodné okolnosti - přezkoumá platnost rozhodnutí i z toho pohledu, zda při jeho přijetí nedošlo ke zneužití většiny či znevýhodnění společníka (§ 56a obch. zák.) nebo zda nejde o šikanózní výkon práva (k tomu, že by v projednávané věci šlo o takový případ, navrhovatel žádné rozhodné skutečnosti netvrdí).

Rozsah přezkumné činnosti rejstříkového soudu je v tomto směru omezen procesní úpravou řízení ve věcech obchodního rejstříku účinnou od 1. července 2005 (ovládanou registračním principem, srov. zejména ustanovení § 200c odst. 1, § 200d, § 200da odst. 1, 3 až 5, § 200db odst. 1 až 3 o. s. ř.), která rejstříkovému soudu zásadně nedává prostor pro zjišťování sporných skutečností tak, jak je to běžné v občanskoprávním (ať už sporném či nesporném) řízení (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. června 2008, sp. zn. 29 Cdo 1759/2008, jež je veřejnosti dostupné na webových stránkách Nejvyššího soudu, či ze dne 26. ledna 2011, sp. zn. 29 Cdo 4753/2009, uveřejněné v časopise Soudní judikatura číslo 9, ročník 2011, pod číslem 132). Proti zápisu je však možno brojit postupem podle § 200db odst. 5 či 6 o. s. ř.

Nejvyšší soud s ohledem na výše uvedené uzavírá, že při rozhodování valné hromady o odvolání člena dozorčí rady pro porušení zákazu konkurence, jakožto jedné z povinností při výkonu funkce člena dozorčí rady akciové společnosti, nemůže akcionář, který je zároveň odvolávaným členem dozorčí rady, vykonávat hlasovací právo (§ 186c odst. 2 písm. c/ obch. zák.).

Protože při posuzování způsobilosti valné hromady činit rozhodnutí a při hlasování na valné hromadě se nepřihlíží k akciím nebo zatímním listům, pokud nelze hlasovací právo, které je s nimi spojeno, vykonávat (§ 186c odst. 1 obch. zák.), postačovalo v projednávané věci k přijetí usnesení o odvolání L. M. z funkce člena dozorčí rady dosažení prosté většiny hlasů počítané ze „zbývajících“ hlasů akcionáře B. P. Závěr odvolacího soudu, podle něhož usnesení o odvolání z funkce bylo platně přijato, je správný.

2) K aktivní věcné legitimaci navrhovatele

Byl-li L. M. odvolán z funkce člena její dozorčí rady, vznikla společnosti povinnost podat návrh na zápis příslušné změny do obchodního rejstříku; jelikož tak v zákonem stanovené lhůtě neučinila, byl navrhovatel s ohledem na § 31 odst. 2 obch. zák. oprávněn jej podat sám.

3) K okamžiku a podmínkám zániku funkce odvolaného člena dozorčí rady akciové společnosti

Závěr, podle něhož funkce člena orgánu společnosti zaniká zásadně dnem, kdy valná hromada rozhodla o jeho odvolání z funkce (není-li v daném usnesení výslovně určeno jinak), Nejvyšší soud formuloval a odůvodnil již v usnesení ze dne 21. prosince 2010, sp. zn. 29 Cdo 2363/2010, jež je veřejnosti dostupné na webových stránkách tohoto soudu a na jehož odůvodnění Nejvyšší soud v podrobnostech odkazuje. Při odvolání z funkce naproti tomu není rozhodné, jaké je podle stanov funkční období člena dozorčí rady akciové společnosti, neboť jeho úprava se uplatní jen v případech, kdy funkce končí uplynutím doby.

Přijmout nelze ani názor dovolatelky, podle něhož by člena orgánu společnosti nebylo možno odvolat pro porušení povinností při výkonu funkce, nebyl-li by současně zvolen na jeho místo jiný člen. Zákon takto možnost odvolání z funkce nepodmiňuje již proto, že zvolení nového člena orgánu společnosti by mohl vahou svých hlasů zabránit akcionář, který byl z funkce člena orgánu společnosti odvolán (jak to v projednávané věci učinil právě odvolaný člen dozorčí rady L. M.). Nezvolení nového člena dozorčí rady naopak může mít následky předvídané ustanoveními § 200 odst. 3 a § 194 odst. 2 obch. zák.

4) K náležitostem zápisu o valné hromadě

Zápis z jednání valné hromady je základním dokumentem, z něhož lze usuzovat, zda usnesení přijatá na valné hromadě akciové společnosti byla přijata v souladu s právními předpisy, zakladatelskými dokumenty a stanovami společnosti (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu uveřejněný pod číslem 25/2004 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, jehož závěry se obdobně prosadí i pro zápis z

valné hromady akciové společnosti). Skutečnost, že k zápisu o valné hromadě nebyly připojeny přílohy vyžadované § 188 odst. 3 obch. zák., popř. stanovami, a že tento není podepsán podle § 189 odst. 1 věty druhé obch. zák., přesto nečiní sama o sobě přijatá usnesení neplatnými, lze-li i tak ze zápisu zjistit, jaká rozhodnutí byla přijata a jaké byly výsledky hlasování o nich (což dovolatelka nezpochybňuje).

Jelikož rozhodnutí valné hromady o odvolání člena dozorčí rady nemusí mít obligatorně formu notářského zápisu (srov. a contrario § 186 odst. 6 obch. zák.), není opodstatněná ani námitka dovolatelky, podle níž daný notářský zápis nesplňuje náležitosti vyžadované § 80a notářského řádu.

Jelikož se dovolatelce prostřednictvím uplatněného dovolacího důvodu správnost rozhodnutí odvolacího soudu zpochybnit nepodařilo, Nejvyšší soud dovolání podle ustanovení § 243b odst. 2 části věty před středníkem o. s. ř. zamítl.

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Koupě nemovité věci](#)
- [Nesprávný úřední postup \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Platební neschopnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předkupní právo \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Přerušení řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Rodinný závod \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Dědictví](#)
- [Výživné](#)
- [Valná hromada](#)
- [Ustanovení zástupce](#)
- [Náhrada škody](#)